

TARTU ÜLIKOOL
HUMANITAARTEADUSTE JA KUNSTIDE VALDKOND
EESTI JA ÜLDKEELETEADUSE INSTITUUT

Alina Smirnova

SÕNAVARAPÄDEVUSE ARENDAMINE KEELEÄPPIDE TOEL

Bakalaureusetöö

Juhendajad

professor Birute Klaas-Lang

PhD Jelena Kallas

TARTU 2023

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. MOBIILIÕPE JA KEELEÄPID MITTEFORMAALSES HARIDUSES	6
1.1. Mitteformaalne õpe.....	6
1.1.1. Iseseisev õpe	6
1.2. Mobiiliõpe ja keeleäpid.....	7
1.2.1. Sõnavarapädevuse arendamine keeleäppide toel	9
2. EESTI KEELE ÄPID: KELLELE JA MILLEKS	11
2.1. Keeleäpp Speakly	14
2.2. Keeleäpp Lingvist.....	15
2.3. Keeleäpp Drops.....	16
3. PILOOTUURIMUS: A2-TASEME KEELEÕPPIJATE KOGEMUSE ANALÜÜS KOLME ÄPI KASUTAMISEL.....	17
3.1. Valim ja meetod	17
3.2. Tulemused	19
3.2.1. Küsimustiku vastuste analüüs.....	19
3.2.2. Intervjuu vastuste analüüs	20
3.2.2.1. Keeleäpp Speakly.....	20
3.2.2.2. Keeleäpp Lingvist	24
3.2.2.3. Keeleäpp Drops.....	27
3.3. Arutelu	28
KOKKUVÕTE.....	32
KASUTATUD KIRJANDUS	34
LISA 1. Veebiküsimustik.....	37
LISA 2. Fookusgrupi intervjuu küsimused	40
DEVELOPING VOCABULARY COMPETENCE WITH THE HELP OF LANGUAGE LEARNING APPS.....	41

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen käesoleva lõputöö ise kirjutanud ning toonud korrekselt välja teiste autorite panuse. Töö on kirjutatud lähtudes Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi lõputöö nõuetest ning kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.

SISSEJUHATUS

Kiiresti areneval keeleõppe maastikul on tehnoloogia kujunenud võimsaks vahendiks, mis toetab eelkõige mitteformaalset ja iseseisvat keeleõppevormi. Siinses bakalaureusetöös käsitletakse sellist mitteformaalse ja iseseisva keeleõppevormi nagu mobiiliõpe ja konkreetselt keeleäppe. Keeleäpp on mobiilirakendus, mis on spetsiaalselt loodud keeleõppe eesmärgil. Keeleäppide tulekuga tekkis õppijatel juurdepääs uuenduslikele ressurssidele, mis võivad kaasahaaraval ja isikupärasel viisil täiendada nende sõnavaraoskusi. Keeleäppide kasutamisest on tehtud mitmed uuringud teiste võõrkeelte õppimise näitel (nt Maier 2017, Rico jt 2014), mis näitasid, et äppide kasutamine võõrkeele õppe jaoks aitab tõsta õppijate motivatsiooni ja suurendada huvi keele õppimise vastu.

Antud bakalaureusetöö praktiline tähtsus seisneb selles, et varem pole eesti keele keeleäppe uuritud ning kasutajatel pole võimalust saada täielikku loetelu, millest endale sobilikku äppi valida.

Töö eesmärkideks on

- 1) anda ülevaade mobiiliõppe rakendamise võimalustest keeleõppes ja selle kasutamise võimalustest sõnavarapädevuse arendamisel;
- 2) koostada eesti keele äppide loetelu ja kirjeldada neid järgmiste parameetrite järgi: nimetus, veebiaadress, kasutajaliidese keel, keeleoskustase, õppeesmärgid, harjutuste tüübid, kättesaadavus;
- 3) viia läbi pilootuurimus A2-taseme keeleõppijatele eesmärgiga uurida keeleõppijate teadlikkust eesti keele äppide olemasolust, nende eelnevat kasutuskogemust ning nende eelistusi keeleäppide sisu, harjutuste, disaini, mugavuse, navigatsiooni, hinna/kvaliteedi ja edaspidise kasutamise soovide osas. Erilist tähelepanu on pööratud sõnavarapädevuse arendamise võimalustele;
- 4) teha ettepanekuid ulatuslikuma keeleäppide kasutajakogemuse uurimiseks ja pakkuda välja, mis tüüpi eesti keele äppe oleks vaja arendada.

Pilootuurimuses on kasutatud eesti keele õpet võimaldavaid äppe Drops, Speakly, Lingvist. Kõik kolm äppi pakuvad eesti keele õpet algtasemel keeleõppijatele, mis vastab valitud sihtrühma keeleoskustasemele ning toetavad sõnavara arendamist.

Uurimismeetoditeks on küsitlus ja fookusrühma poolstruktureeritud intervjuu.

Lähtuvalt töö eesmärkidest püütakse leida vastused järgmistele uurimisküsimustele:

1. Mis mobiiliäpid on olemas eesti keele õppe jaoks?
2. Mida arvavad äppide kasutajad valitud keeleäppidest?
3. Kuidas kasutajad hindavad mobiiliäppe kui sõnavara arendamise toetajaid?
4. Millistest keeleäppide funktsioonidest tunnevad keeleõppijad puudust?

Töö koosneb sissejuhatusest, teoreetilisest osast ja praktilisest osast (olemasolevate keeleäppide loetelu, pilootuurimuse tulemuste analüüs), kokkuvõttest ja kasutatud kirjanduse loetelust. Lisades on esitatud veebiküsimustik ja fookusrühma intervjuu küsimused (vt Lisa 1 ja Lisa 2). Teoreetilises osas käsitletakse järgmisi teemasid: mobiiliõpe ja keeleäpid mitteformaalses hariduses ning keelepädevuse arendamine keeleäppide toel. Töö teises osas on esitatud eesti keele keeleäppide loetelu. Keeleäppe kirjeldatakse järgmiste parameetrite järgi: nimetus, veebiaadress, kasutajaliidese keel, õppe-eesmärgid, harjutuste tüübid ja kättesaadavus. Detailselt on kirjeldatud kolm autori poolt valitud keeleäppi: Speakly, Lingvist, Drops. Töö viimases osas on kirjeldatud valim, uurimismeetod ning on esitatud pilootuurimuse küsitluse ja fookusrühma intervjuu analüüs. Bakalaureusetöö lõpetab üldine kokkuvõte, milles peegelduvad vastused püstitatud uurimisküsimustele.

1. MOBIILIÕPE JA KEELEÄPID MITTEFORMAALSES HARIDUSES

1.1. Mitteformaalne õpe

Mitteformaalne haridus on üks hariduse liikidest, mis toimub kindlate plaanide alusel ning on suunatud kindlatele huvirühmadele (Siitka, Timuska 2015:23). Mitteformaalse hariduse terviklik ja standardne definitsioon on kujunemisel ja ka muutumas vastavalt näiteks tehnoloogia arengule. (Zaki Dib 1987) Mitteformaalne õppimine võib toimuda nii haridusasutuses kui ka haridusasutusest väljaspool. Mitteformaalse hariduse eeliseks on selle mitmekülgsus ning kättesaadavus kõigile inimestele olenemata soost, vanusest ja majanduslikust olukorrast. Mitteformaalse õppimise mudel pakub paindlikkust ja on avatud muutusteks ning seetõttu sobib paljudele ning kohandub vastavalt õppija vajadustele ja soovidele. Selle õppe alla lähevad näiteks e-õppe platvormid, projektid, erinevad ringid, tööalased koolitused ja kursused, millel on olemas kindel õppekava ja struktuur. (Siitka, Timuska 2015:23)

1.1.1. Iseseisev õpe

Üks mitteformaalse hariduse vorme on iseseisev õpe. Iseseisev keeleõpe erineb tavalisest keeleõppevormist kursustel, koolis või erinevates haridusasutuses. Tähtsal kohal iseseisva keeleõppe mudelis on oma õpisoovi hoidmine, vajaduste analüüs ning endale huvitavate õppimise võimaluste pidev leidmine. Iseseisval õppel on oma eelised, näiteks saavad õppijad valida endale sobivat tempot ning õppida just seda, millest tunnevad puudust või mis on tegelikult vajalik nende jaoks. Iseseisev õppe annab võimaluse arendada iseseisvust, vastutustunnet, organiseerimisoskusi ja motivatsiooni leidmise võtmeid. (Metslang 2021:4) Üheks iseseisva keeleõppe võimaluseks on ka äpid, mis võimaldavad õppida keelt endale sobival ajal, kohas ja tasemel.

Eesti keele iseseisvaks õppimiseks on mitmeid keeleõppe võimalusi. Näiteks on olemas päris palju õpikuid ja muid õppematerjale A1, A2, B1 ja B2 taseme jaoks¹, mis on mõeldud ja koostatud nii, et õppijal on võimalus õppida keelt iseseisvalt. Iga õppija saab

---

¹ Vt lähemalt <https://sonaveeb.ee/teacher-tools/#/educational-material> (12.06.23)

valida endale sobivat materjali ja alustada õpinguid. Rääkides e-õppe materjalidest, siis on olemas erinevad platvormid (nt www.keeleklikk.ee ja www.keeletee.ee), mis võimaldavad õppida keelt arvuti abil. Need platvormid sobivad A1– B1 taseme jaoks. Eesti keele iseseisva õppimise jaoks on loodud ka kümneid äppe, kuid siiani pole kuskilt leida terviklikku loetelu, mis aitaks õppijal valida endale sobilikumat.

1.2. Mobiiliõpe ja keeleäpid

Mobiiliõpe, mida mõnikord nimetatakse lihtsalt m-õppeks, on lai mõiste, mis viitab interneti või võrgu kaudu õppimisele, kasutades isiklike mobiilseadmeid nagu nutitelefonid, tahvelarvutid, sülearvutid ja digitaalsed sülearvutid. Üks mobiiliõppe suurimaid eeliseid on see, et inimesed saavad õppida kõikjal ja igal ajal. Tänapäeva õppijad tahavad õppida ilma konkreetse kohata ja kindla tunniplaanita. Mobiiliõpe pakub kohest juurdepääsu asjakohasele sisule. Peale selle, et mobiiliõpe võimaldab inimestel määrata, kus ja millal õppida, võimaldab mobiiliõpe õpilastel ka ise vabatahtlikult tegutseda, suurendades seeläbi nende võimalusi õppeprotsessis osaleda. (Traxler 2005)

Kõik õpilased on erinevad ning pole kahte ühesugust õpilast. Nad ei õpi ainult neile omases tempos, vaid õpivad paremini ka siis, kui neid õpetatakse neile sobivas vormingus. Näiteks mõned õpilased on visuaalsed õppijad, teised aga õpivad paremini kuulates. Klassiõppes võetakse harva arvesse õpilaste õpistiile või eelistusi, kuid mobiiliõpe aitab seda probleemi lahendada. Õpetajad saavad lisada oma sisusse pilte, esitlusi, helifaile või YouTube'i videoid, et need sobiksid erinevate õpistiilidega ja tugevdaksid tavaklassis või virtuaalses klassiruumis õpetatut. Teisisõnu toetab mobiiliõpe igat tüüpi meediat ja e-õppe funktsioone, et luua dünaamiline ja kaasahaarav kogemus. Mobiiliõpe vastuvõtmine võimaldab jagada mis tahes õppetunni väiksemateks, paremini seeditavateks osadeks. (Bai 2019)

Tavaliselt suurt kursust mobiilirakenduste kaudu ei edastata. Mobiiliõpe on kujundatud kokkuvõtlikus ja arusaadavas vormingus. Sellel on iseenesest palju eeliseid, sealhulgas lihtsam mõista ja säilitada. Näiteks heituvad paljud õpilased õppimisest, kui näevad tohutuid õpikuid ja mahukaid kursuste töid, mis tuleb täita. Kui õppetundi õpetatakse

osadena mobiiliõppe kaudu, aitab see vähendada kognitiivset ülekoormust. See aitab õpilastel, mis tahes kursuse või õppetunni, sujuvalt läbida ning soodustab teabe tagasivõtmist, kui see on vajalik. Isegi kui nad viibivad väljaspool klassiruumi, saavad õpilased oma õpetajatega veebis suhelda, viktoriinides osaleda ja neile sobival ajal vaadata lisavideoid. (Thomes 2019)

Mobiiliäppide kasutamine keeleõppes on tänasel digiajastul muutunud eriti aktuaalsemaks. Siin on mõned peamised põhjused, miks keeleäppe peetakse keeleõppijate jaoks väärtuslikeks tööriistadeks. Esiteks, pakuvad keeleäpid mugavust ja juurdepääsetavust, võimaldades õppijatel osaleda keeleõppes igal ajal ja igal pool. Nutitelefonide või tahvelarvutitega saavad õppijad oma keeletunde taskus kaasas kanda ja päeva jooksul vabad hetked produktiivseks keelepraktikaks kasutada. Teiseks, pakuvad keeleäpid interaktiivset ja kaasahaaravat sisu, mis sobib erinevate õppimisstiilidega. Need sisaldavad mängulisuse elemente, nagu viktoriinid, väljakutsed ja auhinnad, muutes õppeprotsessi õppijate jaoks nauditavamaks ja motiveerivamaks. Nende äppide interaktiivne olemus soodustab aktiivset osalemist ja keeleoskuse säilitamist. (Ekinci, Ekinci 2017:177-181)

Funktsioonide abil saavad keeleäpid optimeerida õppimisvõimalusi, keskendudes valdkondadele, kus õppijad vajavad rohkem harjutamist ja tuge. Keeleäpid sisaldavad sageli multimeediaelemente, sealhulgas helisalvestisi ja videoid, pakkudes õppijatele kokkupuudet emakeelena kõnelejatega, reaalse elu konteksti kultuuriliste nüanssidega. See kokkupuude parandab kuulamis- ja mõistmisoskusi, parandab hääldust ning soodustab keele ja sellega seotud kultuuriaspektide sügavamalt mõistmist. Keeleäpid pakuvad kohest tagasisidet harjutuste ja hindamiste kohta, võimaldades õppijatel tuvastada oma keeleoskuse parendusvaldkonnad ja jälgida oma edusamme aja jooksul. See reaalsajas tagasiside aitab õppijatel hinnata oma sooritust, seada eesmärged ja säilitada keeleõppe teekonnal motivatsiooni. Üldiselt on mobiiliäpid muutnud keeleõppe suunda, pakkudes juurdepääsetavaid, interaktiivseid ja isikupärastatud õppekogemusi. Nende mitmekülgsus, mugavus ja kaasahaaravad omadused muudavad need asjakohaseks ja tõhusaks tööriistaks kõikide tasemete õppijatele, võimaldades inimestel alustada

keeleõppe teekonda omas tempos ja saavutada oma keeleoskuseesmärgid. (Steel 2012) Keeleäppidel on suur potentsiaal õppijate sõnavara-, grammatika-, hääldus jm pädevuse arendamiseks. Kuna siinses töös uuritakse keeleäppide kasutamist just sõnavarapädevuse arendamisel, siis seda teemat käsitletakse järgmises peatükis põhjalikumalt.

1.2.1. Sõnavarapädevuse arendamine keeleäppide toel

Sõnavarapädevus hõlmab erinevate sõnade ja fraaside kasutamise oskust. Sõnavarapädevus puudutab leksikaalseid ja grammatilisi üksusi. Leksikaalsed üksused on väljendid, mida kasutatakse ja õpitakse kui tervikut. Väljendid koosnevad mitmest sõnast. Püsiväljendid hõlmavad lausetarindeid (vanasõnad, keelelised arhaismid, otsesed keelefunktsioonide väljendused). Samuti kuuluvad leksikaalsete üksuste hulka ka idioomid, fraaslaused, püsiühendid ja muud kinnistunud fraasid. (Raamdokument 2007; Hausenberg jt 2008: 40)

Sõnavara arendamine hõlmab eri sõnade kasutuse laiendamist igapäevaelus. Paljud inimesed kasutavad oma sõnavara täiendamiseks veebiressursse ja raamatuid, mis parandavad suulist ja kirjalikku suhtlusoskust. Eelkõige keskendub sõnavara arendamine inimese sõnavara laiendamisele, kuid see võib hõlmata ka sõnavara esmast omandamist. Inimesed, kes ei räägi mõnda konkreetset keelt emakeelena, peavad algusest peale keskenduma oma sõnavara täiendamisele. Üksikisiku sõnavara võib kirjeldada kui sõnade kogumit, mille keeleõppija on pähe õppinud ja millest ta piisavalt hästi aru saab, et neid õigesti kasutada. See toimib sõnade reservuaarina, mida saab soovitud tähenduse edastamiseks kasutada ja lausesse sujuvalt integreerida. Teise keele spetsiifilise sõnavaraga tutvumine on keele omandamise ülioluline aspekt. Uue keele õppimise algaasis keskendutakse esmajoones sõnavara arendamisele, kuna õppijad hakkavad koguma sihtkeele sõnade repertuaari. Oskuse kasvades muutub sünonüümide või sarnase tähendusega sõnade omandamise olulisus selgemaks. Sõnavara laiendamine pakub arvukalt eeliseid, mille tulemusel töötatakse välja erinevaid meetodeid sõnavara täiendamiseks. Üks lihtsamaid viise on raamatute lugemine, kus õppijaid julgustatakse tundmatute sõnadega kokku puutudes kasutama sõnaraamatuid või muid ressursse. (Johnson 2023). Antud töös uuritakse aga keeleäppide võimalusi sõnavara laiendamisel.

Selleks rakendatakse keeleäppides eri tüüpi harjutusi, üsna sage on ka sõnavara õppimine mängude abil, näiteks ristsõnad, sõna ja pildi / sõna ja heli / sõna ja selle võõrkeelse vaste ühendamine jmt.

2. EESTI KEELE ÄPID: KELLELE JA MILLEKS

Siinses peatükis on esitatud autori koostatud eesti keele õppimiseks loodud äppide loetelu. Loetelu ei pruugi olla ammendav. On oluline märkida, et alguses oli loetelus rohkem äppe, kuid analüüsi käigus ilmes, et paljud keeleäpid on automaattõlkega loodud versioonid, mille kvaliteet on üsna kahtlane, st et neil puudub struktuur ja tekstides esineb palju vigu. Selliseid äppe loetellu ei võetud.

Loetelus on kokku 17 äppi (vt tabel 1). Äppe kirjeldatakse järgmiste parameetrite alusel: nimetus, veebiaadress/veebipood, kasutajaliidese keel, keeleoskustase, õppe-eesmärgid, harjutuste tüübid, kättesaadavus.

Tabel 1: Eesti keele äpid (16.06.23 seisuga). Äpid on esitatud alfabeetilises järjekorras.

nimetus; veebiaadress/veebipood	kasutajaliidese keel; keeleoskustase; õppe-eesmärgid; harjutuste tüübid; kättesaadavus
BluebirdEstonian https://www.bluebirdlanguages.com	40 keelt, sh vene, eesti, soome, ukraina ja läti keel (meie piirkonna kõige olulisemad keeled); alg- ja kesktase; sõnavara-, kuulamis- ja häälduspädevus; sõnavara-, kuulamis-, hääldusharjutused; tasuta ja tasuline versioon
Brainscap https://www.brainscape.com	inglise keel; pole määratud, sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta
Clozemaster https://www.clozemaster.com	inglise keel, alg- ja kesktase; sõnavara- ja kuulamispädevus; sõnavara- ja kuulamisharjutused; tasuta ja tasuline versioon
Drops https://languagedrops.com	inglise keel; alg- ja kesktase; sõnavara-, kuulamis- ja häälduspädevus; hääldus-, kuulamis- ja sõnavaraharjutused; tasuta ja tasuline versioon
Estbuddy ½ Google Play Market/App Store	inglise keel; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta
Estonian Phrases Google Play Market/App Store	inglise keel; algtase; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta

Go talk – learn languages Google Play Market/App Store	sõltub telefoni keelest; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta ja tasuline versioon
Learn Estonian Google Play Market/App Store	46 keelt sh vene, inglise, soome ja läti keel (meie piirkonnas kõige olulisemad keeled); pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta
Learn Estonian by 50 languages Google Play Market/App Store	inglise keel; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta
Learn Estonian for beginners Google Play Market/App Store	inglise keel; algase; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta
Ling app https://ling-app.com	35 keelt sh vene, inglise, soome ja läti keel (meie piirkonnas kõige olulisemad keeled); alg- ja kesktase; sõnavara- ja häälduspädevus; sõnavara- ja hääldusharjutused; tasuline
Lingvist https://lingvist.com	vene ja inglise keel; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuline
Quizlet https://quizlet.com	sõltub telefoni keelest; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta ja tasuline versioon
SayEst Google Play Market/App Store	inglise ja vene keel; algase; hääldus- ja kuulamispädevus; hääldus- ja kuulamisharjutused; tasuta
Simply Learn Estonian https://simplylearnapp.com	inglise keel; pole määratud; sõnavarapädevus; sõnavaraharjutused; tasuta ja tasuline versioon
Speakly https://speakly.ee	inglise, prantsuse, saksa, hispaania ja vene keel; alg-, kesktase ja edasijõudnud; sõnavara-, kuulamis-, grammatika- ja häälduspädevus; sõnavara-, kuulamis- ja hääldusharjutused; tasuline
Utalk https://utalk.com	sõltub telefoni keelest; pole määratud; sõnavara- ja kuulamispädevus; sõnavara- ja kuulamispädevus; tasuline

Lähtuvalt tabelis nimetatud keeläppide analüüsist võib öelda, et enamasti on kõik keeleäpid mõeldud algtaseme ja kesktaseme jaoks. Ainult 3 äppi pakuvad õpet edasijõudnutele: BluebirdEstonian, Ling app ja Speakly. See tähendab, et keeleäpid on arendatud üksnes algajatele. 7 äpi puhul oli raske taset määrata, sest äppides puudub tasemeteks jagamine ning sätetes polnud sellest infot ka.

Keeleäppides on erinevad kasutajaliidese keeled, aga kõige levinum keel on inglise keel. Mõned äpid pakkuvad kasutajaliidese keelteks rohkem kui 30 keelt, kuid on raske hinnata kvaliteeti. Selleks tuleb teha mahukam uurimus. Üksikutes äppides kasutajaliidese keel sõltus telefoni keelest. See tähendab, et äpp paneb baaskeeleks selle keele, milles on kasutaja telefoni liides.

Loetelu koostamisel analüüsi ka keeleäppide õppe-eesmärke. Õppe-eesmärke jagati järgmisteks kategooriateks: sõnavarapädevuse arendamine, kuulamispädevuse arendamine, kirjutamispädevuse arendamine, lugemispädevuse arendamine ja häälduspädevuse arendamine.

Analüüs näitas, et sõnavarapädevuse arendamise aspekt esineb igas keeleäpis. On 6 äppe, mille toel saab arendada kuulamis- ja häälduspädevust, sh SayEst. On vaid kaks äppi, mille toel saab arendada grammatikapädevust. Need on Speakly ja BluebirdEstonian. Oluline on märkida, et mitte ükski äpp ei paku harjutusi kirjutamis- ja lugemispädevuse arendamiseks, st et pole ülesandeid, kus on vaja otseselt tekstiga töötada, vastata küsimustele jne.

Viimaseks analüüsi keeleäppide kättesaadavust. 17st äpist tasuta äpid on Brainscape, Estbuddy ½, Estonian Phrases, Learn Estonian, Learn Estonian by 50 languages, Learn Estonian for beginners ja SayEst. Äpid, kus esineb nii tasuta kui ka tasuline versioon on BluebirdEstonian, Clozemaster, Drops, Go talk – learn languages, Quizlet ja Simply Learn Estonian. See tähendab, et pakutakse tasuta versiooni, kus on juurdepääs sisule piiratud, kuid on võimalik seda kasutada tasuta. Tasuline versioon antud äppides pakub laiemaid võimalusi ja valikuid. Tasulised äpid on Ling app, Lingvist, Speakly ja Utalk. Kasutades antud keeleäppe peab kasutaja maksma kas kuu- või aasta tellimuse eest. Hinnad on erinevad. Tavaliselt tasulised keeleäpid pakkusid paremaid harjutusi, metoodikat ja disaini kui tasuta keeleäpid. Sageli on neil tasuta prooviperioodi võimalus

Antud bakalaureusetöö testimise jaoks olid valitud järgmised äpid: Drops, Speakly, Lingvist. Kuna kõik need kolm äppi pakuvad eesti keele õpet algatasemel keeleõppijatele, siis see valik vastab uurimuse sihtrühma keelostustasemele. Samuti on siinses

bakalaureusetöös peamiseks aspektiks sõnavarapädevuse arendamine keeleäppide toel ning valitud äppide õppe-esmärkide hulka kuulub ka sõnavarapädevuse arendamine. Uurimuseks võeti kaks tasulist keeleäppi: Lingvist ja Speakly. Antud tasulistes keeleäppides on võimalus kasutada ühe- ja kahepäevase prooviperioodi. Samuti võeti üks tasuta keeleäpp Drops, millel on samuti olemas rohkemate võimalustega tasuline versioon.

2.1. Keeleäpp Speakly

Speakly keeleäpp keskendub sõnavarapädevuse arendamisele, et suurendada enesekindlust sihtkeele suhtes. Speakly õpetab 4000 kõige statistiliselt kõige olulisemat sõna sihtkeeles. Enne programmi kasutamist saab sooritada tasemetesti. Alustatakse lausete seeriaga, õpitakse sõnu kontekstis ja seejärel täidetakse meeldetuletamiseks lüngad. Pärast mitme sõna õppimist avaneb eluolukord, kus on võimalus kuulata uuesti dialoogi emakeelse kõneleja salvestusega. Dialoogid on ka piisavalt lühikesed ning neid saab korduvalt kuulata ning harjutada sõna hääldust. Lisaks on ka huvitava sisuga lugemis- ja kuulamisharjutusi. Võrguühenduseta õppimiseks saab heli alla laadida, mis on kasulik, sest Speakly julgustab õppijaid kuulama sama harjutust 3–5 päeva järjest. Speakly võimaldab õppijal kirjutada ja rääkida terveid lauseid, mis tähendab, et kasutatakse keelt aktiivselt alates esimesest päevast. (All languages Resources 2023)

Speakly keeleäpis on võimalus õppida eesti keelt inglise, prantsuse, saksa, hispaania ja vene keele baasil. Speakly keeleäpp palub valida keeleõppija eesti keele taset: alg-, kesk- ja edasijõudnud. Kui äpi kasutaja ei oska ise määrata, siis pakutakse keeletesti ja määratakse keeleõppija taset. (All languages Resources 2023) Speakly keeleäpis pakutakse ka grammatikaplokki, kus tutvustatakse erinevaid grammatika teemasid. Keeleäpis pakutakse järgmisi teemasid: hääldamine, sõnajärg, nimisõnad, omadussõnad, omadussõna võrdlusastmed, asesõnad, määrsõnad, ees- ja tagasõnad, tegusõnad, olevik, lihtminevik, täisminevik, tulevik, tingiv kõneviis, käskiv kõneviis, arvud. Lisaks pakutakse ka nädalapäevade ja kuude nimetuste loetelu.

Speakly pakub kolme erinevat liitumisvõimalust. Kuu tellimus maksab 9,99 eurot kuus. Aastane tellimus maksab 47,99 eurot ning eluaegne tellimus maksab 99,99 eurot. Samuti pakutakse 7-päevast tasuta prooviperioodi. Samuti Speakly pakub promokoodi „EV100“ ning iga kasutaja saab endale üheaastase tellimuse tasuta.

2.2. Keeleäpp Lingvist

Lingvist on keeleäpp, mis keskendub sõnavara omandamisele. Idee seisneb selles, et kontekstis sõnavara õppides saab kasutaja selgeks ka grammatika ja süntaksi, kuid keeleäpis pole otseseid grammatikaharjutusi. Kuna Lingvist keskendub ainult sõnavarale, ei kuulata ega räägita palju. Mälukaartidega harjutades on võimalik kuulata sõnu neid puudutades. Siiski peab iga sõna eraldi puudutama. Rakendus kasutab automatiseeritud häält. Rakendus kasutab tehisintellekti, et luua iga õppija jaoks kohandatud programm. Määratud õppetükke keeleäpis pole, nii et saab õppida nii palju kui soovitakse, kuigi soovitakse proovida õppida 50 sõna kolm korda nädalas. Kuna rakendus keskendub ainult sõnavarale, on see hea algajatele, kellel on raskusi suhtlemisega, kuna nad ei tea piisavalt sõnu. Edasijõudnud õppijad võivad enamikku rakenduses sisalduvatest sõnadest juba teada ja võiks vajada täiustamise jätkamiseks teist rakendust. Lingvist on kasulik rakendus algajatele keeleõppijatele, õpetades kõige sagedamini kasutatavaid sõnu, nagu aeg, nimi, tervitused jne. Kui teatakse mõnda üksikut sõna, hakkab rakendus sõnadega lauseid esitama. Tehisintellekt kohandab kursuse õppija tasemele, nii et kui vajatakse veidi rohkem või vähem harjutamist, muutub algoritm vastavalt sellele, kuidas küsimustele vastatakse. (Wetherbee 2022) Eesti keelt on võimalik õppida inglise ja vene keele baasil.

Lingvist keeleäpis pakutakse kolme erinevat liitumisvõimalust. Kuu tellimus maksab 9,99 eurot kuus. Aastane tellimus maksab 79,99 eurot. Kui vajatakse rohkem kui ühte Lingvisti kontot, saab ühendada kuni 6 kontot hinnaga 119,99 eurot aastas. Lingvist pakub 14-päevast tasuta prooviperioodi, et testida kõiki rakenduse funktsioone.

2.3. Keeleäpp Drops

Drops pakub õppetunde 45 keeles. Tasuta versioonis pakutakse igapäevaseid viieminutilisi õppeseansse. Iga õppeseansi jooksul õpitakse mikromängudega õppetunni sõnavara. Drops keeleäpis keskendutakse sõnavara rikastamisele ning keeleäpis puudub grammatika osa. Mänge tehakse järjestikku ning keeleäpis on erinevad ülesanded: mini-ristsõna, sõnaehituse, teksti ja pildile vaste leidmise harjutused. Kui rakenduse Drops alla laaditakse, palutakse kohe valida õppimiseks sihtkeel. Seda saab igal ajal pärast õpingute alustamist muuta. Kordamise ja mnemoonika abil püüab Drops panna õppijat sõnavara kiiresti pähe õppima. Teatud kategoorias kohtutakse sõnu nii tekstis, visuaalses kui ka helivormingus. Harjutuste ajal saab ka käsitsi valida, milliseid sõnu kasutaja arvates ei pea üle vaatama ja rakendus ei testi õppijat nende puhul nii sageli. Kui seanss on lõppenud, peab järgmise õpperingi ootama 10 tundi. (Drops 2023)

Igas keeles on üle 2000 sõna, mis on jagatud 100 või enamaks temaloendiks. Teemadele klõpsates, viivad animatsioonid läbi mitmete kiirete korduvate tegevuste, mille eesmärk on aidata õppijal selle loendi 17–20 sõna meelde jätta. (Richards 2022)

Drops keeleäpp pakub eesti keele õpet inglise keele baasil. Drops keeleäpis on kaks raskustaset: alg- ja kesktase. Kesktasemel avatakse rohkem teemasid ja õppija saab valida keerulisemaid teemasid. Kui alustate algtasemel, siis liigutakse sujuvalt kesktasemeni. (Wetherbee 2022)

Dropsi on võimalik tasuta alla laadida ja selle kasutamist jätkata. Tasuta versioonil on mõned piirangud, nagu päevane viieminutiliste õppeseansside ülempiir ja ei saa loobuda reklaamidest. Drops keeleäpil on ka tasuline versioon, mis maksab 69,99 eurot aastas, aga 169,99 euro eest võid osta eluaegse juurdepääsu. Dropsi tasuline versioon annab piiramatu mänguaja, mis keskendub keerukamale sõnavarale, uutele õppijafunktsioonidele, lisatestidele ja reklaamivabale sisule.

3. PILOOTUURIMUS: A2-TASEME KEELEÕPPIJATE KOGEMUSE ANALÜÜS KOLME ÄPI KASUTAMISEL

3.1. Valim ja meetod

Uurimuse läbiviimiseks valiti Teel Tippu keeltekool, mis asub Tallinnas. Keeltekoolis õpivad peamiselt täiskasvanud, harvemini lapsed. Keeltekool pakub õpet peamiselt vene emakeelega õpilastele. Uurimuseks valiti A2-taseme kursust läbiv rühm, kelle kursus oli hetkel pooleli. Valitud rühmas toimuvad eesti keele tunnid 2 korda nädalas ja kestavad poolteist tundi. Tunnid toimuvad Zoomis. Rühmas on kokku 11 õpilast, kellest uuringus osales 10 õpilast (vt tabel 2).

Tabel 2. Informantide taustandmed

informandi kood	sugu	vanus	emakeel	haridus
INF(1)	naine	46-60	vene keel	kõrgharidus
INF(2)	mees	18-30	vene keel	keskharidus
INF(3)	naine	46-60	vene keel	kõrgharidus
INF(4)	naine	31-45	vene keel	kõrgharidus
INF(5)	naine	31-45	vene keel	kõrgharidus
INF(6)	naine	18-30	vene keel	kõrgharidus

INF(7)	naine	31-45	vene keel, ukraina keel	kõrgharidus
INF(8)	naine	46-60	vene keel, ukraina keel	kõrgharidus
INF(9)	naine	18-30	ukraina keel	kõrgharidus
INF(10)	naine	31-45	vene keel	kõrgharidus

Andmete kogumiseks ja analüüsiks valiti kvalitatiivsed uurimismeetodid: veebiküsimustik ja fookusrühma poolstruktureeritud intervjuu. Veebiküsitlus viidi läbi enne valitud keeleäppide katsetamist ja fookusrühma poolstruktureeritud intervjuu pärast keeleäppide katsetamist. Küsimustiku ja intervjuu küsimused olid eelnevalt formuleeritud, kuid otsustati, mida ja mis järjekorras küsida. (Virkus 2016) Küsimustik ja intervjuu viidi läbi vene keeles ja edaspidi olid autori poolt tõlgitud eesti keelde.

Kõik informandid said eelnevalt uuringut tutvustava informatsiooni ja andsid nõusoleku oma vastuste anonüümseks kasutamiseks teadustöös.

Küsitlus viidi läbi veebiküsitlusena Google Forms küsitluskeskkonnas enne keeleäppide katsetamist. Informantidele loodi link küsitluskeskkonda pääsemiseks. Sihtrühma kuuluvatele informantidele saadeti vastamise kutse. Pärast küsimustiku täitmist pidi iga osaleja alla laadima endale autori poolt valitud 3 äppi: Drops, Lingvist ja Speakly. Pärast äppide allalaadimist pidi iga osaleja äppe katsetama ühe nädala jooksul. Anti kriteeriume, millele osalejad pidid tähelepanu pöörama äppide katsetamise ajal: sisu ja harjutused; mugavus, navigatsioon ja disain; sõnavarapädevuse arendamine; hind/kvaliteet, edaspidise kasutamise soov.

Ühe nädala pärast viidi läbi fookusrühma poolstruktureeritud intervjuu Zoomis. Intervjuu kestis üks tund. Kuna intervjuu oli poolstruktureeritud, esitasin küsitletud õpilastele ka spontaanseid küsimusi, et vastust täiendada või täpsustada öeldut. Seda oli vaja teha siis, kui vastajal oli mõnele küsimusele raske kohe vastust leida.

Informandid on töös kodeeritud järgmiselt.

1. AS – töö autor, intervjuu läbiviija

2. INF – informant

3.2. Tulemused

3.2.1. Küsimustiku vastuste analüüs

Järgnevalt analüüsitakse küsimustikus kogutud andmeid. Küsimustik oli läbi viidud enne mobiiliäppide katsetamist, et saada taustaandmeid informantide ja mobiiliäppide kohta. Pooltel informantidest oli keeleäppide kasutamise kogemus ning teisel poolel polnud kogemust või see oli väga väike. Keeleäppide abil õpiti inglise, saksa, jaapani, prantsuse ja eesti keelt. Mõned informandid kasutasid keeleäppe paar kuud või üks aasta. Peamiselt olid välja toodud järgmised keeleäppide plussid: grammatikaharjutused, ülesanded mängulises vormis, tekstide kiire tõlkimine, kuulamisharjutused, hääldamisharjutused, sõnavaraharjutused. Harjutuste kohta öeldi, et nende sooritamine ei nõudnud tohutult palju aega ning nad olid mugavad ja atraktiivsed äppide kasutaja jaoks. Rääkides eesti keele mobiiliäppidest, ei teadnud 7 inimest üldse, et need äpid eksisteerivad. 2 inimest kirjutas, et teavad *Drops* äppi ning 3 teavad *Speakly* ja 1 *Quizlet* äppi. Need tulemused osutavad, et eesti keele mobiiliäppidest inimesed peamiselt midagi ei tea, kuid teiste keelte õppimise jaoks ikka kasutavad keeleäppe ja päris tihti. 3 informanti, kes teadsid eesti keele mobiiliäppidest, kasutasid keeleäppe eesti keele õppe jaoks vähemalt 1 aasta ning tõid välja, et kasulikud olid sõnavaraharjutused, kuulamisharjutused ja hääldusharjutused. Kõik informandid arvasid, et keeleäpid aitavad sõnavarapädevuse arendamisel, 6 informanti arvasid, et keeleäpid aitavad grammatikapädevuse ning

kuulamispädevuse arendamisel. Pool küsitletutest arvas, et keeleäpid on kasulikud tekstide lugemispädevuse arendamisel. 4 informanti tõid välja, et keeleäpid on kasulikud häälduse harjutamise jaoks ning 2 informanti arvas, et keeleäpid aitavad arendada tekstide kirjutamisoskust ja suhtluspädevust.

Lähtuvalt nendest andmetest võib teha järeldust, et keeleäppe kasutatakse keeleõppes päris tihti. Keeleõppijad õppisid võõrkeeli mobiiliäppide abil ning arvavad, et see on mugav ja kiire vahend keeleõppeks. Rääkides eesti keele äppidest, ei teadnud suurem osa informantidest, et sellised eksisteerivad ning kasutamiskogemus puudus. Saame järeldada, et teadlikkus äppidest puudub, kuigi need on olemas. Kõik informandid tõid välja, et keeleäpid peaks peamiselt toetama sõnavarapädevuse arendamist, grammatikapädevust, kuulamispädevust ning lugemispädevust. Nemad kasutajatena ootavad äppidelt just nende pädevuste toetamist ja arendamist.

3.2.2. Intervjuu vastuste analüüs

Järgnevalt esitatakse ja analüüsitakse intervjuus kogutud andmeid. Teemadest käsileti: 1) sisu ja harjutused; 2) mugavus, navigatsioon ja disain; 3) sõnavara pädevuse arendamine; 4) hind/kvaliteet; 5) edaspidise kasutamise soov. Alguses on tulemused esitatud iga äpi kohta eraldi, seejärel tehakse üldistusi. Igale informandile olid esitatud ühesugused küsimused.

3.2.2.1. Keeleäpp Speakly

Speakly keeleäppi ühe nädala jooksul kasutas 9 informanti. INF(8) tekkis probleem baaskeele määramisel. Vaadati mitmeid lahendusvariante, kuid ükski ei lahendanud olukorda.

- 1) INF(8): Kui juba alguses tekivad probleemid, siis ei teki soovi rohkem seda äppi kasutada.

Sisu ja harjutused

Olid respondendid, kellele meeldis Speakly sisu poolest ning nende arvates, see oli parim äpp (2; 3). Paljudele meeldis grammatikaploki olemasolu, sest Speakly oli ainukene keeleäpp, kus oli grammatikaseletused. Mõned ütlesid, et äpis on hea sisu, kuid grammatikaploki olemasolust said nad teada ainult intervjuu käigus (4; 5).

- 2) INF(1): Ma võin tõesti öelda, et sisu poolest Speakly on parim äpp. Eriti mulle meeldis, et see pakkus grammatikaplokki, sest minu jaoks see on tähtis.
- 3) INF(3): Mulle meeldis Speakly äpp kõige rohkem, sest äpp pakkus erinevaid harjutusi ja arendas erinevaid oskusi, mitte ainult sõnade tuupimist.
- 4) INF(6): Grammatikaploki olemasolu on tore, kuid tahaks ka teha erinevaid grammatika harjutusi. Siis oleks veel parem. Praegu sa saad ainult reeglitega tutvuda, mitte harjutada.
- 5) INF(7): Ma sain grammatikaplokist teada ainult meie intervjuu jooksul. Minu jaoks see oli täiesti mitterahuldav kohas.

Paljudele respondentidele meeldisid Speakly poolt pakutud kuulamisharjutused. Öeldi, et need olid mitmekesised: muusika kuulamine, dialoogide kuulamine, sõnade kuulamine (6). Õppijad hindasid kõrgelt võimalust kuulata harjutusi korrektses eesti keeles ning see aitas kaasa ka nende hääldamispädevuse arendamisele (7).

- 6) INF(1): Mulle meeldis, et Speakly äpis on võimalus kuulata eestikeelset muusikat ja teha ülesandeid.
- 7) INF(3): Kuulamisharjutused olid väga huvitavad ning sain kuulata ka korrektset eesti keelt emakeelena kõnelejalt.

Vahekokkuvõtteks võiks öelda, et Speakly äpp meeldis enamikule vastajatest sisu ja harjutuste poolest. Kuid kindlasti kasutaja kogemus sõltub ka sellest, mida äpilt oodatakse ja mis on keeleõppimise eesmärgid.

Mugavus, navigatsioon ja disain

Enamus katsetajatest arvab, et Speakly äpi disain on meeldiv ja on lihtne äpis orienteeruda (8; 9). Mõnedel kasutajatel oli ebameeldiv kogemus mõnede harjutustega, sest oli probleeme tõlke ekraanile ilmumisega (11; 12). Mõned tõlked ilmusid poolikult ning kasutaja pidi pingutama, et näha kogu tõlget.

- 8) INF(1): Speakly keeleäpis on meeldiv ja kena disain. On kasutatud meeldivaid värve ning navigatsiooni, võrreldes teiste äppidega, on päris arusaadav ja lihtne.
- 9) INF(4): Speakly pakub arusaadavat ja lihtsat navigatsiooni ja minu jaoks kasutamine ei tekitanud mingeid raskusi.
- 10) INF(6): Kui ma tahaksin tõlget näha, siis ma pidin väga pingutama, et see täielikult ilmuks kogu ekraanile, sest tavaliselt ma nägin ainult üht poolt. Kui sa kasutad äppi, siis ei soovi nii palju pingutada. On soov siseneda, teha kiiresti harjutusi ning väljuda.
- 11) INF(7): Mul oli sama probleem, et ekraanil ei ilmunud harjutused täies mahus, vaid oli näha ainult üht poolt. Sellised probleemid heidutasid soovi uuesti äppi avada. Keeleäpilt oodatakse lihtsust kasutamisel.

Ülaltoodust selgub, et enamikule kasutajatest meeldis Speakly äpi disain ja navigatsioon. Ainukene asi, millele tuleb tähelepanu pöörata, on harjutuste tehniline pool, et äpi kasutajatel ei tekiks probleeme harjutuste ja tõlgete ekraanile ilmumisega.

Sõnavarapädevuse arendamine

Kõik vastajad olid nõus, et Speakly kasutamine aitab kaasa sõnavarapädevuse arendamisele. Keeleäpp pakub võimalust keeletaset määrata ning edaspidi õppida sõnavara just selle taseme jaoks (13). Öeldi, et Speakly pakub huvitavaid ja mitmekesiseid harjutusi sõnavara arendamiseks ning neid on lihtne ja mugav teha (12). Ainuke suur puudus, mida tõid välja kõik respondendid, on sõnade põhivormide ja nende harjutamise võimaluse puudumine (käändsõnade puhul – nimetav, omastav, osastav, tegusõnade puhul – *ma-* ja *da-*tegevusnimi ja oleviku 3. pöörde vorm) (16; 17). Katsetajad märkasid, et mõnedes sõnavaraharjutustes pole võimalik oma sünonüümi kirjutada, sest

süsteem tahab just seda vastust, mis on süsteemi sisse kirjutatud. Isegi, kui sünonüüm oli õige, siis süsteem luges vastuse valeks (14; 15).

- 12) INF(3): Mulle meeldisid väga sõnavararahjutused. Neid oli lihtne teha ning sain neid teha ka bussis ja endale sobival ajal.
- 13) INF(4): Mulle meeldis, et esiteks ma tegin keeletaseme testi ära, sest edaspidi äpp ei pakkunud liiga lihtsaid sõnu.
- 14) INF(7): Kui ma tegin harjutusi, kus oli vaja õige sõna sisse kirjutada, siis äpp ei lugenud õigeks minu poolt pakutud korrektset sünonüümi. On arusaadav, et süsteem tahab konkreetset vastust, mis on temasse sisse kirjutatud, kuid seda oli väga palju ja häiris mind.
- 15) INF(6): Mul isiklikult oli sama probleem sõnade sisse kirjutamisega. Kui ma panin õige sõna lahtri sisse, siis süsteem ei lugenud seda õigeks ja pidin kogu aeg uuesti sisestama äpi poolt pakutud varianti.
- 16) INF(10): Minu meelest pole mõtet eestikeelseid sõnu õppida ühes vormis. Kahtlemata algtasemel see võiks olla kasulik, kuid kesktasemel ja edasijõudnutel ühest sõnavormist pole kasu.
- 17) INF(9): Tahaksin sõnu õppida kolmes vormis ning tundsin sellest puudust.

Vastustest selgus, et kasutajate arvates on Speakly hea rakendus sõnavarapädevuse arendamiseks. Kõige suuremaks miinuseks on sõnade põhivormide harjutamise puudumine, sest enamik kasutajatest peab nende õppimist tähtsaks ning see on põhjendatud. On ebatäpsusi ning kohti, mida saaks muuta ning teha kasutajakogemust veel positiivsemaks.

Hind/kvaliteet

Kasutajate vastustest selgub, et äpi hind on enamikute jaoks kõrge. Enamus ütles, et ei maksaks nii palju antud äpi eest.

- 18) INF(3): Äpp on hea, aga ma ei maksaks nii palju selle äpi eest.
- 19) INF(6): Minu meelest selle äpi sisu ja hind pole ühel tasemel.

20) INF(6): Selle raha eest ma paremini ostaks endale õpiku ning arendaks mitte ainult kuulamis-ja sõnavarapädevusi, vaid ka grammatikapädevust. Arvan, et eesti keele õppimise juures, on grammatiline osa tähtis.

Edaspidise kasutamise soov

Enamus katsetajatest ütles, et üheaastase tasuta kasutamisevõimalusega nad jätkavad äppide kasutamist pärast katsetamisperioodi (21). Mõned väitsid, et nendel ei tekkinud soovi edaspidi äppi kasutada (22; 23).

- 21) INF(1): Kuna mul on promokood, siis ma heameelega jätkan Speakly äppi kasutamist.
- 22) INF(9): Mul polnud promokoodi ning arvan, et mõnel hetkel tellin ja vaatan, kuidas sellega läheb.
- 23) INF(10): Ma ei soovi äppi edaspidi kasutada, sest ei näe mõtet õppida sõnu ühes vormis.

3.2.2.2. Keeleäpp Lingvist

Lingvisti kasutas ühe nädala jooksul 8 katsetajat. 2 kasutaja jaoks antud äpp oli nii keeruline ja ärevust tekitav, et nad loobusid äpi katsetamisest pärast esimest või teist päeva (24; 25).

- 24) INF(4): Lingvisti äppi sisenedes ei tekkinud edaspidist soovi äppi kasutada. Kõik oli arusaamatu ja mõttetu minu jaoks.
- 25) INF(8): Ma kasutasin lingvisti kaks päeva ning ausalt öeldes ei tekkinud soovi edasi äppi kasutada. Ma ei suutnud ennast isegi sundida.

Sisu ja harjutused

Vastustest selgub, et kellelegi kasutajatest ei meeldinud Lingvisti sisu ja metoodika. Kõikidel oli sama arvamus, et keeleäpis puudub metoodiline loogilisus ning selles pole struktuuri. Harjutused on ainulaadsed ja sõnade valik on ebaloogiline ja struktureerimata (26). Katsetajate arvates harjutused olid ainulaadsed ja igavad (28). Öeldi, et Lingvist

pakkus võimalust sõnu hääldada ja salvestada, kuid ka see funktsioon enamikel ei töötanud. Äpp ei saanud tuvastada nende poolt hääldatud sõnu (29).

26) INF(5): Õpitavate sõnade valik oli väga kummaline. Kohe alguses olid alkoholi nimetused, pärast tuli süüa ja edasi võis olla ükskõik millise kategooria sõna.

27) INF(6): Ausalt öeldes olen väga pettunud, sest kõik oli väga ebaloogiline ning metoodiline loogilisus puudus täielikult.

28) INF(1): Minu arvates harjutused olid ainulaadsed.

29) INF(7): Lingvistis oli sõnade hääletuvastusega sisestamise võimalus, kuid minu häält või sõnu ei tuvastanud mitte ühtegi korda.

Vahekokkuvõtteks võib öelda, et enamikule ei meeldinud Lingvisti äpi sisu ja metoodilise loogilisus. Katsetajaid häiris kõige rohkem õppimiseks pakutavate sõnade ebaloogiline ja seletamata valik ning seetõttu ei tekkinud soovi äppi edaspidi kasutada.

Mugavus, navigatsioon ja disain

Mugavusest, navigatsioonist ja disainist rääkides olid kõik samal arvamusel. Öeldi, et disain oli lihtne ja meeldiv, kuid midagi erilist polnud (30). Navigatsiooni kohta öeldi, et seda polnud seal eriti vaja, sest oli avatud ainult üks kursus ning navigatsioon oli lihtne ja arusaadav (31). Äppi oli mugav kasutada.

30) INF(10): Disaini poolest äpp oli meeldiv, kuid natukene igav. Tahaks rohkem värvi.

31) INF(6): Navigatsioon on selge, sest Lingvist on iseenesest lihtsasti korraldatud äpp.

Need vastused näitavad, et Lingvisti on lihtne ja mugav kasutada, kuid see lihtsus ei korva sisu ja metoodika puudusi.

Sõnavarapädevuse arendamine

Katsetajate vastustest selgus, et Lingvist on mõnes mõttes sobilik sõnavarapädevuse arendamiseks, kui õppijale sobib ja meeldib õppida sõnu ilma struktuurita. Iseenesest äpp täidab sõnavarapädevuse arendaja funktsioone, kuid omal moel. Nagu oli eespool öeldud,

sõnade valik on piiratud ja struktureerimata (32). Puuduvad teemad (33). Katsetajad tõid välja sõnade põhivormide harjutamise puudumise nagu ka Speakly puhul (34).

32) INF(2): Lingvist on sobilik sõnade õppimise jaoks, kuid pole struktuuri, mis kindlasti häirib.

33) INF(9): Mulle ei meeldinud sõnu õppida ebaloogilises järjekorras ning harjutused olid igavad ja ühetaolised. Samuti puudusid teemad, mille järgi oleks mugav sõnu ja fraase õppida.

34) INF(10): Puudusid sõnade kolm vormi, lootsin, et siin saan neid harjutada.

Antud vastustest võib järeldada, et Lingvist täidab omal moel sõnavarapädevuse arendaja keeleäpi eesmäärke, kuid antud meetodika või selle puudumine, ei sobinud kõikidele katsetajatele.

Hind/kvaliteet

Katsetajad olid samal arvamusel, et nad ei hakka maksma antud äpi eest ning hind ei vasta nende arvates kvaliteedile (35; 36).

35) INF(4): Ma ei hakkaks maksma selle äpi eest ning arvan, et hind ei vasta äpi kvaliteedile.

36) INF(1): Ma ei kasutaks seda äpi isegi tasuta.

Edaspidise kasutamise soov

Suurem osa vastajatest ütles, et ei soovi kasutada Lingvisti edaspidiseks õppimiseks (37;38).

37) INF(9): Ma ei tahaks Lingvisti edasi kasutada. Pole mõtet.

38) INF(3): Antud keeleäpp ei sobi minu jaoks. Ma parem kasutan teisi äppe.

Võib tõdeda, et üldine kasutajakogemus oli pigem negatiivne kui positiivne ning kõik küsitletud ei soovi edaspidi Lingvisti kasutada.

3.2.2.3. Keeleäpp Drops

Drops keeleäppi kasutas 10 informanti ühe nädala jooksul.

Sisu ja harjutused

Harjutuste kohta olid erinevad arvamused. Mõningatel kasutajatel tekkis alguses tunne, et Dropi keeleäpp on liiga lapselik ning ei sobi täiskasvanutele (39; 40). Ülesannete animatsioon oli liiga ärevust tekitav, sest õppija pidid liiga kaua ühendama sõnu ja pilte. Enamikule see ei meeldinud. Mõned kasutajad vastupidi tõstsid esile antud lähenemist ja nende jaoks oli see põnev, interaktiivne ja motiveeriv. Sisu poolest Drops oli kõrgelt hinnatud, sest harjutused olid mitmekesised ja väljendid vajalikud. Kõigile meeldis eriti see, et Dropsis olid antud õppimiseks konkreetseid teemasid, mis lihtsustas õppeprotsessi. Kasutajate jaoks oli plussiks see, et oli võimalus sõnu kuulata ja arendada kuulamis- ja häälduspädevust. Kasutajad olid nõus, et need harjutused on ideaalsed mängude asendaja rollis, aga toovad ka kasu (41).

- 39) INF(4): Üldiselt äpp on hea ja harjutused huvitavad, kuid mulle tundus, et Drops on liiga lapselik ning liigne interaktiivsus häiris, mitte toetas.
- 40) INF(6): Mulle ei meeldinud antud mänguline vorm, sest sõnade ühendamine piltidega võttis tohutult palju aega.
- 41) INF(8): Dropsis on põnevad harjutused ning kui sõidad tööle või on vaba aega, siis see on hea võimalus veeta seda kasulikult ja pingutusteta.

Mugavus, navigatsioon ja disain

Vastustest lähtuvalt võib tõdeda, et Dropi disain oli kõikide kasutajate jaoks meeldiv ja see pandi esikohale (42). Disain oli selge ning hästi kujundatud, aga mitte häiriv. Kõik kasutajad nõustusid üksteisega, et äppi oli mugav kasutada, sest kõik oli jagatud teemadeks (43).

- 42) INF(2): Drops kahtlemata meeldis mulle oma arusaadava ja lihtsa disainiga. Seda oli meeldiv kasutada.
- 43) INF(10): Mulle meeldis see, et kõik on teemadeks jagatud, mis lihtsustab navigatsiooni.

Sõnavarapädevuse arendamine

Enamus õppijatest oli nõus, et Dropsi sõnavara sobib rohkem algtasemel õppijatele (44;45). Sõnavarapädevuse arendajana sobib Drops päris hästi, kuna pakub erinevaid harjutusi fraaside ja sõnade õppimiseks. Kasutajad tõid veel kord esile fakti, et äpis polnud võimalust kolme esimest sõnavormi (nimetav, omastav, osastav) praktiseerida (46). Dropsi keeleäpp on jagatud konkreetseteks teemadeks ning pakub erinevaid temaatilisi teste, mis pakub kasutajatele huvi. Konkreetsete teemadega on lihtsam kasutajate arvates sõnu ja fraase õppida (47).

- 44) INF(4): Mulle tundus, et sõnavara Dropsis sobib rohkem alatasemega õppijatele.
- 45) INF(7): Arvan, et Drops sobib hästi siis, kui sa just hakkasid eesti keelt õppima.
- 46) INF(10): Dropsis puudusid ka sõnad kolmes vormis, aga nii tahaks neid harjutada.
- 47) INF(5): Mulle eriti meeldisid temaatilised testid ja konkreetse teemade õppimise võimalus.

Hind/kvaliteet

Drops on tasuta äpp tasulise versiooni võimalusega.

Edaspidise kasutamise soov

Kuna Drops keeleäpp on tasuta äpp, siis 8 informanti avaldasid soovi vaba ajal edasi äppi kasutada (48). 2 informanti ütles, et nende jaoks sobivad teised äpid, näiteks Speakly (49).

- 48) INF(3): Ma kasutaks Dropsi edaspidi, kuna see on tasuta ja mugav.
- 49) INF(6): Ma ei kasutaks, sest mulle meeldis Speakly rohkem.

3.3. Arutelu

Autori läbiviidud uurimus võimaldab vastata uurimistöö küsimustele, mille ülesandeks oli välja selgitada, mida arvavad äppide kasutajad valitud keeleäppidest, kuidas kasutajad hindavad keeleäppe kui sõnavara arendamise toetajaid ning millistest keeleäppide funktsioonidest tunnevad keeleõppijad puudust. Selgus, et suurem osa respondentidest kasutas keeleäppe vähemalt kord elus teiste keelte õppimise jaoks.

Pilootuurimuse tulemused näitasid, et kõige rohkem meeldis respondentidele Speakly keeleäpp. See oli tingitud äpi selgest ja arusaadavast disainist ja navigatsioonist ning harjutuste mitmekesisusest. Enamus respondentidest arvab, et Speakly äpp sobib kõige paremini sõnavarapädevuse arendamiseks ning suureks eeliseks on grammatikaploki olemasolu. Just grammatikaplokk eristas Speakly äppi teistest keeleäppidest. Toodi välja Speakly äpis olevaid eluolukordade harjutusi, mis olid kasutajate jaoks kasulikud ja põnevad. Kõige vähem meeldis katsetajatele keeleäpp Lingvist. Tulemused näitasid, et kõikide respondentide jaoks tundus äpi struktuur ja metoodika ebaloogilisena. Paljud intervjuus osalejad väitsid, et sõnavara valik Lingvisti äpis on põhjendamata ja pole omavahel seotud. Respondendid sooviks näha struktureeritud materjali esitust kindla õppeplaani, sest see on üks mitteformaalse õppe alustest. Õpilaste hinnangul Drops keeleäpp on mõeldud algtasemel õpilastele. Kuna pilootuurimus viidi läbi A2-taseme õpilaste seas, siis isegi nende jaoks tundus äpi sõnavara liiga lihtsana. Vastustest selgus, et Drops keeleäpp sobib rohkem kasulikuks vabaaja veetmiseks ja materjali kinnistamiseks. Intervjuude põhjal võib öelda, et sisu ja harjutuste poolest kõige struktureeritum ja mitmekesisem on Speakly. Drops meeldis kasutajatele oma valitud teemade poolest.

Respondentide hinnangul on tähtis, et keeleäpi liides oleks selge, loetav, piisavalt ere, kasutajasõbralik, arusaadav, loogiline ja lihtne. Liidesest ja selle lihtsusest ning arusaadavusest sõltub edaspidise äpi kasutamise soov. Vastustest selgus, et keeruline äpi liides ei tekita soovi edaspidi äppi kasutada.

Intervjuude tulemused näitasid, et keeleäppide abil on võimalik arendada sõnavarapädevust. On selge, et keelte õppimine keeleäppide abil on huvitav, kasulik, meeldiv ning õppija ei sõltu kohast ja ajast, mis on suureks eeliseks. Kõik kasutajad avaldasid soovi edaspidi keeleäppe kasutada just interaktiivse ja kaasahaarava sisu pärast. Keeleäppide toel õppimine tekitab inimestes positiivseid emotsioone ning selle põhjuseks on mänguliste harjutuste olemasolu. Keeleäppide suureks eeliseks on võimalus organiseerida oma õpet iseseisvalt ning õppida omas tempos. Seda on näha Drops äpi tagasiside põhjal. Vastustest selgus, et keeleäppe peetakse heaks sõnavara arendamise

võimaluseks. Sõnavarapädevus hõlmab endasse erinevate sõnade ja fraaside kasutamist. Uurimusest on näha, et keeleäpid aitavad sõnade ja fraaside õppimisel. Vastused näitavad, et enamus respondentidest hakkas kasutama keeleäpist õpitud fraase ja sõnu oma igapäevases elus.

Pilootuurimuse raames uuriti 2 tasulist ja 1 tasuta keeleäppi, kus pakutakse ka tasulist versiooni. Tulemused näitasid, et enamus respondentidest soovib edaspidi kasutada Speakly keeleäppi. Peamiseks põhjuseks on see, et Speakly pakub üheaastast tasuta tellimust ning antud tingimustel on õppijad nõus äppi kasutama. Vastustest selgus, et mitte keegi respondentidest ei soovi maksta Lingvist keeleäpi eest, sest äpp ei meeldinud nii sisu, kui ka harjutuste poolest. Kuna Drops keeleäpis on tasuta versioon, kus pakutakse palju harjutusi ja teste, siis enamus õppijatest avaldas soovi edaspidi äppi kasutada eesti keele õppe jaoks.

Respondentide vastustest võib järeldada, et kõik õppijad hindasid oma keeleoskuse arengut kõrgelt, kuid veel nähtavate tulemuste jaoks peab läbi viima pikema uuringu, mille lõpus on võimalik täpsemalt individuaalset edenemist hinnata. Antud uurimuse põhjal võib tõdeda, et keeleäpid aitavad keeleõppijal sõnavara rikastada ning julgustavad õpitud sõnavara igapäevaelus kasutama.

Tulemustest lähtuvalt võib tähelepanu pöörata järgmistele aspektidele, mis on välja toodud õppijate poolt. Õpilaste hinnangul eesti keeles on tähtis õppida sõnu põhivormides (käändsõnade puhul – nimetav, omastav, osastav kääne; tegusõnade puhul – *ma-* ja *da-* tegevusnimi ja oleviku 3. pöörde vorm), sest eesti keelt võõrkeelena õppides on see kõige keerulisem ja raskusi tekitav koht. Seetõttu õppijad sooviks tulevikus näha äppe, mis pakuvad harjutusi nimetatud vormide harjutamiseks. Kuna grammatika plokk esines ainult Speakly keeleäpis, siis õppijate arvates peaks eesti keele äpp kindlasti pakkuma nii grammatikaseletusi kui ka -harjutusi.

Pilootuurimus kestis nädal aega ning kasulik oleks korraldada mahukam, pikem ja suurema hulga informantidega uurimus, mille abil saaks koguda rohkem andmeid

kasutaja kogemusest ning teha põhjalikuma analüüsi suurema hulga keeleäppide võimalustest. Ulatuslikuma ja põhjalikuma uurimuse raames on võimalik kaasata erineva tasemega eesti keele õppijaid ning koguda täpsemat infot.

KOKKUVÕTE

Käesolevas bakalaureusetöös uuriti eesti keele sõnavara pädevuse arendamise võimalusi keeleäppide toel. Eesmärgiks oli anda ülevaade mobiiliõpe rakendamise võimalustest keeleõppes ja selle kasutamise võimalustest sõnavarapädevuse arendamisel. Koostati eesti keele mobiiliäppide loetelu ja kirjeldati neid järgmiste parameetrite järgi: nimetus, veebiaadress, kasutajaliidese keel, keeleoskustase, õpieesmärgid, harjutuste tüübid ja kättesaadavus. Lisaks viidi läbi pilootuurimus A2-taseme keeleõppijatele eesmärgiga uurida keeleõppijate teadlikkust eesti keele äppide olemasolust ja nende eelistusi keeleäppide sisu, harjutuste, disaini, mugavuse, navigatsiooni, hinna/kvaliteedi osas. Pilootuurimuses kasutati kolme eesti keele õpet pakkuvat äppi: Drops, Speakly ja Lingvist. Uurimuseks valiti eelnevalt loetletud äpid, sest nende õpieesmärkide hulka kuulub sõnavarapädevuse arendamine ning kõik äpid võimaldavad õppida eesti keelt algtasemel, mis vastab valitud sihtrühma keeleoskustasemele ning toetavad sõnavara arendamist.

Bakalaureusetöös kasutati uurimismeetodina küsitlust ja fookusrühma poolstruktureeritud intervjuud.

Eesti keele äppide analüüs (kokku 17 äppi) näitas, et kõikide keeleäppide kasutajaliidese keel on inglise keel, kuid esinevad ka teised keeled. Äppide kättesaadavus on erinev. Valdavalt kõik keeleäpid on tasuta, kuid esineb ka tasulisi ja tasuta äppe koos tasulise versiooniga. Kõik äpid sisaldavad sõnavarapädevuse arendamisele suunatud ja üksikud äpid sisaldavad ka kuulamis- ja häälduspädevuse arendamisele suunatud sisu.

Tulemused näitasid, et ainult 3 informanti teadsid eesti keele mobiiliäppidest ja oskasid tuua näiteid. 7 informanti ei olnud kunagi kasutanud ning ei olnud kuulnud eesti keele mobiiliäppidest. Sellest lähtuvalt võib tõdeda, et teadlikkus eesti keele mobiiliäppidest on madal. Teadlikkuse tõstmiseks peaks keeleäppe reklaamima ning paigutama neid Integratsiooni Sihtasutuse ja Sõnaveebi Õpetaja Tööriistade õppevara veebilehele. Sealt saavad paljud eesti keele õppijad infot eesti keele õppe võimalustest.

Küsimustiku vastused näitasid, et kõik keeleäppide kasutajad ootavad eelkõige sõnavaraharjutusi. Kuid enamus arvas ka, et keeleäpid peaksid aitama arendada ka grammatika- ja kuulamispädevust. Samuti oodati äppidelt hääldusharjutusi.

Tulemustest selgus, et äppide kasutajate arvates Speakly keeleäpp on parim valitud äppidest oma struktuuri, disaini, kasutajasõbralikkuse ja harjutuste mitmekesisuse poolest. Teisel kohal on Drops, sest kõik kasutajad töid esile selle interaktiivsust ja mugavust. Lähtuvalt kasutajate arvamusel võib järeldada, et keeleäpi kasutaja jaoks on tähtis kasutajasõbralikkus, harjutuste mitmekesisus, mugavus, arusaadavus, struktuur, meetoodika ja loogilisus. Paljud respondendid märkasid, et hinna ja kvaliteedi suhe mõne äpi puhul ei vastanud nende ootustele. Respondentide hinnangul on keeleäppide toel võimalik rikastada oma sõnavara, kuid õppijad tundsid puudust põhivormide esitamisest (käändsõnade puhul – nimetav, omastav, osastav kääne, tegusõnade puhul – *ma-* ja *da-* tegevusnimi ja oleviku 3. pöörde vorm) ja nende harjutamise võimalusest. Põhivormide näitamine aitaks keeleõppijate arvates keelt tõhusamalt õppida. Lisaks on puuduseks grammatikapädevuse arendamisele suunatud sisu puudumine.

Edaspidi oleks kasulik korraldada mahukam uuring, millest võtaksid osa rohkem erineva keeleoskustasemega eesti keele õppijaid. Edaspidise keeleäppide arendamise eesmärgil võiks uurida ja analüüsida rohkem keeleäppe ning kasutajate kogemusi. Lähtuvalt läbiviidud pilootuurimusest võib teha järelduse, et tulevikus tasub arendada äppe, mis võimaldavad arendada sõnavara-, grammatika-, kuulamis-, lugemis-, hääldus- ja kirjutamispädevust.

KASUTATUD KIRJANDUS

All Language Resources 2023. Find The Best Tools For Learning A Language; <https://www.alllanguageresources.com/speakly/>. Vaadatud 05.05.2023.

Bai, Hua 2019. Preparing Teacher Education Students to Integrate Mobile Learning into Elementary Education; <https://link.springer.com/article/10.1007/s11528-019-00424-z>. Vaadatud 06.06.2023.

Drops 2023, The Drops story; <https://languagedrops.com/about>. Vaadatud 03.06.2023

Ekinci, Ecem; Ekinci, Mithat 2017. Perceptions Of Efl Learners About Using Mobile Applications For English Language Learning: A Case Study; https://www.researchgate.net/publication/341932635_Perceptions_of_EFL_Learners_about_Using_Mobile_Applications_for_English_Language_Learning_A_Case_Study Vaadatud 05.06.2023.

Hausenberg, Anu-Reet; Ilves, Marju; Kaivapalu, Annekatrin; Kerge, Krista; Kern, Katrin; Kitsnik, Mare; Krall, Ingrid; Rummo, Karin; Rütmaa, Tiina 2008. Iseseisev keelekasutaja. B1- ja B2-taseme eesti keele oskus. 2008. Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus.

Johnson, Lee 2023. What Is Vocabulary Development?; <https://www.languagehumanities.org/what-is-vocabulary-development.htm>. Vaadatud 26.05.2023.

Maier, Melanie 2017. Wenn die App zum Sprachlehrer wird; <https://www.stuttgarternachrichten.de/inhalt.smartphone-wenn-die-app-zum-sprachlehrer-wird.65309ffd-0072-4246-955f-0547ec903338.html>. Vaadatud 01.06.2023.

Metslang, Helena 2021. Juhend iseseisvaks keeleõppeks; https://integratsioon.ee/sites/default/files/juhend_iseseisvaks_keeleoeppeks_est-rus_1.pdf. Vaadatud 04.06.2023.

Richards, Olly 2022. Drops Language Review 2022: Is the App Any Good?; <https://storylearning.com/blog/drops-review>. Vaadatud 27.04.2023.

Rico, Mercedes; Naranjo, Maria Jose; Delicado, Gemma; Plaza, Noelia; Dominguez Eva 2014. Let's Move: Mobile learning for motivation in language acquisition; <https://books.google.ee/books?id=PZdsBQAAQBAJ&pg=PA91&dq=language+learning+app&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKEwj8Kmn-vD6AhUBAxAIHbqdBPEQ6AF6BAgEEAI#v=onepage&q=language%20learning%20app&f=false>. Vaadatud 22.05.2023.

Steel, Caroline 2012. Fitting learning into life: Language students' perspectives on benefits of using mobile apps; https://www.ascilite.org/conferences/Wellington12/2012/images/custom/steel,_caroline_-_fitting_learning.pdf. Vaadatud 26.05.2023.

Siitka, Liili; Timuska, Kadri 2015. Formaalne, informaalne ja mitteformaalne õpe; <https://oppiminetaiskasvanueas.weebly.com/formaalne-mitteformaalne-ja-informaalne-otildepe.html>. Vaadatud 01.06.2023.

Zaki Dib, Claudio 1987. Formal, non-formal and informal education: concepts/applicability; <https://docplayer.net/15368119-Formal-non-formal-and-informal-education-concepts-applicability-claudio-zaki-dib-institute-of-physics-university-of-sao-paulo-brazil.html>; Vaadatud 24.05.2023.

Traxler, John 2005. Defining mobile learning; https://www.researchgate.net/publication/228637407_Defining_mobile_learning. Vaadatud 26.05.2023.

Virkus, Sirje 2016. Intervjuu liigid;
https://www.tlu.ee/~sirvir/Intervjuu_vaatlus_ja_sisuanals/intervjuu_liigid.html.

Raamdokument = Haridus- ja Teadusministeerium. 2007. Euroopa keeleõppe
raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine;
https://harno.ee/sites/default/files/documents/2021-06/euroopa_keeleeõppe_raamdokument.pdf. Vaadatud 06.05.2023.

Wetherbee, Kelsey 2022. Lingvist review: Worth the price?;
<https://www.langoly.com/lingvist-review/>. Vaadatud 01.05.2023.

LISA 1. Veebiküsimustik

Küsimustik oli algselt koostatud vene keeles

Bakalaureusetöö kirjutamise raames teemal "Sõnavarapädevuse arendamine keeleäppide toel" palun teil vastata ankeedi küsimustele.

Teie isikuandmed jäävad konfidentsiaalseks ja tulemused anonüümseks. Mobiilirakenduste all peame silmas programme, mis on mõeldud teatud võõrkeele õppimiseks nutitelefoni abil, näiteks Duolingo, Babbel + jne. Viimastel aastatel on loodud suur hulk rakendusi, mis võimaldavad õppida ka eesti keelt. Meie uurimistöö jaoks palutakse teil mõnda neist ühe nädala jooksul testida.

Tänan, et nõustusite uuringus osalema!

1. Sugu

- Naine
- Mees

2. Vanus

- 18-30 aastat
- 31-45 aastat
- 46-60 aastat

3. Tööhõive

- Töötan
- Õpin

- Muu

4. Emakeel

- Vene keel
- Ukraina keel
- Inglise keel

5. Haridus

- Põhiharidus
- Keskkharidus
- Kõrgharidus
- Muu

6. Elukoht

- Eesti
- Muu

7. Mis keeli te oskate?

- Inglise keelt
- Vene keelt
- Ukraina keelt
- Muu

8. Kas teil on mobiilsete keeleäppide kasutamise kogemus?

- Jah
- Ei
- Muu

9. Milliseid keeli ja mis keeleäppide abil Te õppisite?

10. Kui kaua olete keeleäppe kasutanud ja kas olete tulemustega rahul? Millised funktsioonid olid teile kõige kasulikumad?

11. Milliseid mobiilirakendusi eesti keele õppimiseks Te teate? (Kui Te ei tea, siis pange "-")

12. Kui vastasite eelmisele küsimusele jaatavalt, siis kui kaua olete rakendusi kasutanud ja kas olete saavutatud tulemustega rahul? Millised funktsioonid olid Teile kõige kasulikumad?

13. Milliste oskuste arendamiseks on keeleäpp sobivaim vahend keeleõppes?

- Sõnavara arendamine
- Grammatiliste oskuste harjutamine
- Häälduse harjutamine
- Kuulamine
- Tekstide kirjutamine
- Tekstide lugemine
- Suhtlusoskused

Tänan Teie vastuste eest!

LISA 2. Fookusgrupi intervjuu küsimused

Sama küsimused oli Speakly, Lingvist ja Drops äppide kohta

Küsimused äppide kohta:

1. Kuidas Te hindate ülesannete kvaliteeti, sisu ja mitmekesisust?
2. Kui selged on kursuse eesmärgid?
3. Kas on võimalik eelnevalt määrata keeleoskuse taset?
4. Kui mugav ja lihtne kasutamisel ja navigeerimisel on antud keeleäpp?
5. Kui interaktiivne on antud keeleäpp?
6. Millise keeleäpi huvitava ja eripärase omaduse saate välja tuua? Miks?
7. Kas on ülesanded, mille eesmärk on õppida uusi sõnu? Mis tüüpi ülesandeid meeldisid teile kõige rohkem?
8. Kas on selge milliseid sõnu ja mis teemasid kursusel õpitakse ning kas pakutud teemad vastavad õpilaste tegelikele vajadustele?
9. Kas keeleäpis on võimalik kuulata õpitavate sõnade hääldust?
10. Kui palju vastavad keeleäppide hinnad loodud rakenduste kvaliteedile?

Kokkuvõtlikud küsimused:

1. Kas Teie tundsite progressi keeleäppide testimise jooksul?
2. Milline keeleäpp Teile kõige rohkem meeldis ja miks?
3. Kas Te jätkate mõne keeleäpi kasutamist?

DEVELOPING VOCABULARY COMPETENCE WITH THE HELP OF LANGUAGE LEARNING APPS

This thesis investigated the possibilities of developing vocabulary competence in Estonian with the help of language apps. The aim was to provide an overview of the possibilities of using mobile learning in language learning and its potential for vocabulary competence development. A list of Estonian mobile apps was compiled and described according to the following parameters: name, web address, interface language, language proficiency level, learning objectives, exercise types and accessibility. In addition, a pilot study of A2 level language learners was conducted to investigate language learners' awareness of the existence of Estonian language apps, their preferences in terms of language app content, exercises, design, convenience, navigation, price/quality. The survey was also conducted to assess the level of language learners' knowledge of the language apps and their preferences in terms of language app content, exercises, design, convenience, navigation and price/quality. The pilot study used three Estonian language learning apps: Drops, Speakly and Lingvist. These apps were chosen for the study because their learning objectives included the development of vocabulary competence and all of them allow for learning Estonian at an A2 level, which is in line with the chosen target group. The research method used in the thesis was a survey and a focus group semi-structured interview.

The results showed that only 3 informants out of 10 knew about Estonian language mobile apps and could give examples. 7 informants had never used and never heard of mobile apps in Estonian. On this basis, it can be concluded that the level of knowledge about Estonian mobile apps is low. In order to increase the level of knowledge, the language apps should be promoted and placed on the website presenting Estonian language learning possibilities.

The responses to the questionnaire showed that all users of mobile apps expect language apps first of all to provide opportunities for vocabulary development and think that language apps are the best way to develop vocabulary skills. The majority thought that language apps help to develop both grammar and listening skills. They also expected the

apps to provide exercises to develop pronunciation skills. The list of Estonian language apps showed that all of them are aimed at developing vocabulary skills. Some of the apps also include tasks for the development of listening and pronunciation skills. English is the main interface language for all language apps, but other languages are also used. In most cases, all language apps are free, but there are also paid and free apps with a paid version.

The results showed that, according to the users of the apps, the Speakly language app is the best of the selected apps in terms of structure, design, user-friendliness and variety of exercises. Drops came second, as all users highlighted its interactivity and convenience. Based on the users' opinions, it can be concluded that user-friendliness, variety of exercises, convenience, clarity, structure, methodology and logicity are important for the user of the language app. Many respondents noted that the price and quality of some apps did not meet their expectations. The majority of respondents rated the usefulness of the language apps highly and saw a lot of potential for vocabulary development. Respondents felt that language apps can help to enrich their vocabulary and motivate them to use it in life. The learners felt that the three forms of pronouns (nimetav, omastav, osastav) were not practised enough, as they consider them important in Estonian. In addition, the lack of grammar-oriented content is highlighted as a major drawback.

For future research it would be useful to conduct a more extensive survey involving more learners of Estonian at different language levels with a view to further developing of Estonian language learning apps.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Alina Smirnova,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Sõnavarapädevuse arendamine keeleäppide toel“, mille juhendajad on Birute Klaas-Lang ja Jelena Kallas, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Alina Smirnova

19.06.2023